

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Feladó szerkesztő:
Baló László
Feladó kiadó:
Barcs Sándor

Minden jog fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilok szorosítás.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

B kiadás

1948 augusztus 29

12 óra 20 perc

Időjárásjelentés

& Vá/Vá/1 ré

29-én, vasárnap délben:

A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus

Nyugat- és Közép-Európában kialakult loszáló légáramlás már csak a La Manche-csatorná, Belgium, Hollandia, Dánia és Németország területén okoz derült, csendes, száraz időt. Angliában a délnyugatról beáramló meleg levegő Oroszországban az északkeltől előnyomuló hideg légtömegek okoznak változékony, esős időjárást. Ausztriában és Magyarország nyugati felében az északkeltől beáramuló hideg levegő, valamint délnyugatról a magasban beszivárgó meleg/váratlanul csendes eszést okoz.

Találkozása Hazánkban szombaton 23-26 fokig emelkedett a hőmérséklet. Ma hajnalban délnyugatról csendes esőzés terjeszkedett felénk, amely a déli órákig a Duna vonaláig jutott előre. Reggel nyolc óráig a csapadék mennyisége Sopronban 7, Kapuvárott 5, Káldon, Pannonhalmán 4 mm-t tett ki. Az ország keleti felében még a déli órákban is napsütéses idő uralkodott.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 1.6 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 3.4 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet 16 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékeltén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfő estig: Mérsékelt északkeleti, keleti szél. A felhőzet eszékeny. Ma még sok helyen, de főleg nyugaton, holnap már csak egyes helyeken kisebb eső. A hőmérséklet emelkedik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1948 augusztus 29 12 óra 55 perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá 1 rő
Osztálya jelenti:

Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi

A Duna közepes vizállással Esztergom és Dunaföldvár között árad, máshol apad. A Duna vizének hőmérséklete Budapestnél 18, Mohácsnál 18,5 Celsius fok; a mai dunai vizállások: Pozsony 431 cm 43 %, Orosvár 393 cm 49 %, Dunaremete 399 cm 47 %, Gyúny 336 cm 47 %, Komárom 336 cm 43 %, Esztergom 319 cm 43 %, Budapest 410 cm 48 %, Dunapentele 328 cm 43 %, Dunaföldvár 277 cm 39 %, Paks 365 cm 41 %, Baja 460 cm 45 %, Mohács 501 cm 49 %.

A Réba Szentgotthárdnál minus 53 cm 9 %, Győr-
nél 296 cm 40 % - A Dráva Zákányánál 130 cm 35 %, Barcsnál 194 cm 40 %.

A Tisza igen alacsony vizállással Tiszabecsnél árad, lejjebb apad. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 19, Tokajnál 20, Szolnoknál 19, Szegednél 21,5 Celsius fok; a mai tiszai vizállások: Tiszabecs minus 47 cm 13 %, Vásárosnamény minus 92 cm 11 %, Tokaj minus 26 cm 15 %, Tiszafüred minus 38 cm 17 %, Szolnok minus 42 cm 18 %, Csongrád minus 96 cm 19 %, Szeged 7 cm 21 %.

A Szamos Csongornál minus 48 cm 5 % - A Bodrog Sárospataknál 88 cm 13 % - A Sajó Bánrévénél 30 cm 11 % - A Hornád Hidasszentjánánál 4 cm 9 % - A Berettyó Berettyóújfalunál minus 142 cm 0 % - A Körösök Körösszakánál minus 30 cm 11 %, Békánál 90 cm 23 %, Győránál 340 cm 47 % - A Maros Makónál 0 cm 9 %.

A Balaton Siófoknál 87 cm 74 % /MTI/

A falusi dolgozók felemelkedésének útja a szövetkezés

D/Hb/Vá 1 Bn

A Magyar Dolgozók Pártja pestmegyei bizottsága vasárnap Budapesten megyei szövetkezeti értekezletet hívott össze, amelyen résztvettek a vármegye földműves-szövetkezeteinek vezetői, köztük számos mintagazda. Az értekezleten megjelent Házi Árpád állapán is.

Sorogélyos József országgyűlési képviselő üdvözölte a megjelenteket, majd Donáth Ferenc országgyűlési képviselő ötnegyedórás előadásban mutatott rá a földműves szövetkezeti mozgalom politikai jelentőségére. Hangsúlyozta, hogy a falun az elmúlt három osztendő alatt a tőkés társadalom képviselője, a zsiros parasztság sokkal nagyobb mértékben meggyorsult, mint a dolgozó parasztság.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1948 augusztus 29 13 óra 10 perc

A falusi dolgozók felemelkedésének útja a szövetkezés /I. folytatás/
D/Hb/Vá 1 Bn

A mezőgazdasági tőkésréteg rohamos erősödése a dolgozó szegény parasztek szíveirenek alapvető érdekeit fenyegeti. A mezőgazdaság tőkés fejlődése az egész világon mindentűtt szükségképpen a szövetkezéssel jár, hogy a dolgozó parasztek nagy tömege proletariálizálódik. Emlékeztet, hogy a harmincas években évenként több mint tízezer dolgozó paraszti birtokát árverozták el a földjeik elsősorban a spekuláns kulák parasztek és bankárok közébe kerültek. A magyar demokrácia nem azért osztotta fel a nagybirtokokat, hogy a föld egy pár osztendő mulva ismét kicsusszók a dolgozó parasztek lába alól és a tőkés, spekuláns zsiros parasztek közébe kerüljön. A szocializmus építése során most a legnagyobb jelentőségű feladat a tőkés elemek visszaszorítása a mezőgazdaság területén. A dolgozó parasztságnak a kulák kizsákmányolással szemben való védekezése a leghatalmasabb és leghatásosabb fegyvere a jól kiépített, virágzó szövetkezeti mozgalom, amely lehetővé teszi a dolgozó parasztek számára is a nagyüzemi termelés minden előnyének felhasználását.

A demokratikus kormányzat mindent elkövet, hogy a szegény parasztságot megvédje a kulák kizsákmányoló törekvésökkel szemben. A legutóbb elfogadott nagyjelentőségű minisztertanácsi határozatok, mint a mezőgazdasági ingatlanok adás-vételének ideiglenes felfüggesztése, az elővásárlási jognak a dolgozó parasztság érdekében való új rendezése, világosan mutatják, hogy a kulákok napja leáldozóban van a már elmúlt annak az ideje, hogy egy pár kulák baszkodják a magyar falu felett /Zugó helyeslés és taps/

A dolgozó parasztságnak azonban nem szabad mindent a kormányzattól várnia, hanem saját kezdeményezéséből is meg kell mindent tennie a szövetkezeti mozgalom megerősítésére. A kezdeti hibákat ki kell küszöbölni, be kell vonni a falu egész dolgozó társadalmát a szövetkezeti mozgalomba, meg kell teremteni az egészséges alapjait a kis- és középparasztek virágzó szövetkezeteinek, mert csak ez az út biztosíthatja a falusi dolgozók gazdasági és kulturális felemelkedését.

/Folyt. köv./

A PIKOSZ-ankét Pápán

Tud & VG/VG/Vá 1 Bn

P á p a , augusztus 29.

A Piaci Kereskedők Országos Szövetsége Pápán tartotta első országos ankétját. Az ankétot Gábor Sándor, a PIKOSZ országos vezetője, mondott beszédet, amelyben a munkaversenyek jelentőségéről és eredményeiről beszélt. Több hozzászólás után kihirdették a PIKOSZ-munkaverseny eredményét; a körzeti versenyben Pápa lett az első. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1948. augusztus 29. 13 óra 40 perc

Megnyitották a pápai Ünnepi Hetet

Tud & VG/VG/Vá 1 Bn P á p a , augusztus 29.
 Ünnepléses külsőségek között minegy 14,000/ jelenlétében nyitották meg szombaton a Pápai Ünnepi Hetet. A ki-
 világitott és zászlódiszba állított Főtérre zeneszó mellett vonul-
 tak fel a pártok, az emberek és gyárak csoportjai. Németh Imréné pol-
 gármester megnyitó beszédében méltatta az Ünnepi Hét jelentőségét,
 majd a demokrácia eddigi sikereiről beszélt. Ezután Vass Károly,
 Veszprém-vármegye főispánja mondott beszédet, kiemelve, hogy az
 Ünnepi Hét megrendezése a magyar dolgozók nagyszorú munkájának
 eredménye. /MTI/ Zember

Zalka Máté emléktáblájának leleplezése Mátészalkán

Tud & Fi/Jné/Vá 1 Bn M á t é s z a l k a , augusztus 29.
 Vasárnap délelőtt leplezték le Mátészalkán
 ünnepléses keretek között Zalka Máté, a nagy magyar szabadsághős
 emléktábláját annak az iskolának a falán, ahol Zalka Máté tanuló-
 éveit töltötte.

Előzőleg tartotta a megyeházán a szabadság-
 harcos-szövetség alakuló közgyűlést, majd kiosztották a Köztár-
 sasági Erdemrendet azok között a tisztviselők között, akik részt-
 vettek az árvízvédelmi munkálatokban.

Az alakuló közgyűlés után került sor az em-
 léktábla leleplezésére. Szalvay Mihály vezérőrnagy koszoruját Aj-
 tonyi József őrnagy helyezte el a következő szavak kíséretében:
 "A magyar honvédség tagjai a nép fiaiból kerülnek ki, őket a nép
 ellen felhasználni soha nem lehet." /MTI/

A kultuszminiszter ünnepiesen megnyitotta a Pápai Ünnepi Hetet
 és kiállítást

Tud & SJ/SJ/Vá 1 Bn P á p a , augusztus 29.
 Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi mi-
 niszter vasárnap délelőtt ünnepies külsőségek között megnyitotta a
 Pápai Ünnepi Hét ipari, mezőgazdasági és kulturális kiállítását.
 A város határában a kultuszminisztert Vass
 Károly veszprémi főispán, Németh Imréné polgármester és a kiállítá-
 sások rendezőbizottsága fogadta. A zászlódiszba állított állami ta-
 nitóképzőintézet bejáratánál Németh Imréné polgármester köszöntötte
 a város közönsége nevében, majd Hajnóczky Ferenc, a Pápai Ünnepi
 Hét rendezőbizottságának elnöke, felkérte a minisztert a kiállítá-
 sók megnyitására. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1948. augusztus 29. 13 óra 55 perc

A kultuszminiszter ünnepiesen megnyitotta a Pápai Ünnepi Hetet és
 kiállítást. /Folytatás/

Tud & SJ/SJ/Vá 1 Bn Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi mi-
 niszter megnyitóbeszédében rámutatott, hogy az ország legkülönbö-
 zőbb részein kiállítások keretében mutatja be szaktudását és élni
 akarását a magyar munkás, paraszt és értelmiség. Ezek a kiállítások
 fényes bizonyítékai a magyar nép alkotóerejének. Amíg egyes nyugati
 államokban kormányválságok, inflációk, gazdasági válságok követik
 egymást; addig a demokratikus Magyarország építi a dolgozók szabad
 hazáját. Az újjáépítésnek ez az utolsó méltó válasza a reakció mos-
 terkodásaira. A magyar népnak ez a gazdasági felépítkezés szerve-
 sen összefügg ezzel a politikai rendszerrel, amely végre a nép ke-
 zébe adta a hatalmat, - fejezte be beszédét a miniszter.

Ortutay Gyula kultuszminiszter ezután a ki-
 állítás rendezőségének vezetésével megtekintette a három kiállítást
 és a látottak felett teljes elismerését nyilvánította. /MTI/

Az egészségügyi alkalmazottak az orvos szakszervezettel való egyesü-
 lés mellett foglaltak állást

SZK & Fi/Jné/Vá 1 ré Az Egészségügyi Alkalmazottak Szabad Szak-
 szervezete vasárnap reggel folytatta tanácskozásait. Dr. Thoma Ha-
 rito albán kiküldött az albán népi köztársaság egészségügyi dol-
 gozóinak nevében köszöntötte a kongresszust.

A vidéki és budapesti szervezetek kiküldöt-
 teinek felszólalásaira Földes Aliz válaszolt, majd dr. Posta László
 államtitkár, Dinnyés Lajos miniszterelnök képviselőjeben ügy-
 zölte a kongresszust és a legjobb huszonkét egészségügyi dolgozó-
 nak: Földes Aliz főtisztárnak a Köztársasági Erdemrend kiskorcsát-
 jét, Moskó Károlynak, Orfanidosz Lukácsnének, Sauer Győzőnek, dr.
 Vajda Dezsőnének és Janosik Arankának a Köztársasági Erdemrend arany
 fokozatát, Kráczner Evának, Dávid Sándornak, Kiss Máriaának, Komlós
 Zeigmondnének, Molnár Jánosnak, Szabó Lajosnak, Romsay Sándornak,
 dr. Sámuel Jenőnének, dr. Somogyi Lászlónak, Tordik Ferencnek,
 Tóth Jenőnek a Köztársasági Erdemrend ezüst fokozatát, Klein Jólán-
 nak, ifj. Ferenczinének, Kökény Gyulának, Németh Mária és Réthy
 Editnek a Köztársasági Erdemrend bronz fokozatát nyujto. át.
 /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1948 augusztus 29 14 óra 30 perc

Az egészségügyi alkalmazottak az orvos szakszervezettel való egyesülés mellett foglaltak állást /Folytatás/ Szk & Fi/Jné/Vá l ré

Horváth Mihály, a Szakszervezeti Tanács szervezési titkára, tizen-nyolc egészségügyi dolgozónak: Bartók Stefániának, Bálint Aronjának, Edelényi Miklósnak, Gondos Istvánnak, Horváth Ferencnek, Kovács Ferencnek, Kussera Ernőnek, Lajos Dánielnek, Lovitzer Magdának, Özv. Nasztanovics Ferencnek, Noll Kálmánnak, Pintér Magdának, Salamon Lajosnak, dr. Schiller Edénnek, Simai Lajosnak, Sziki Irénnek, Zétényi Margitnak és Wiesel Mária-nak a "Kiváló munkáért"-jelvényt nyújtotta át.

Ezután a bizottságok jelentései és a felmentvények megadása után megválasztották az új elnökséget. Elnök: Földes Aliz, főtákos: Heczeg Judit, szervező titkár: Szabó Lajos, vidéki titkár: Romsay Sándorné, pénztáros: Kiss Mária.

A közgyűlés végül határozatot fogadott el, amely felszólítja a szakszervezet vezetőségét, hogy kezdjen tárgyalásokat a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének vezetőségével a két szervezet egyesítése tárgyában. Kimondja a határozat, hogy az egészségügyi kormányzat munkáját elősegítse. A határozat végül felkéri a Szakszervezet vezetőségét, hogy továbbra is kövesse el mindent az egészségügyi dolgozók életszinvisonájának emeléséért. /MTI/

A falusi dolgozók felemelkedésének útja a szövetkezés /II. folytatás/ D/Hb/Pl ré

Donáth Ferenc nagy tapssal fogadott elfadása után Sebes Imre, az MDP pestmegyei partbizottságának titkára mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy a Magyar Dolgozók Pártja központi feladatának tekinti a szövetkezeti mozgalom támogatását, mivel a szövetkezeti mozgalom fejlődése nélkül népi demokráciánk sem fejlődhet egészségesen. A folszabadulás első osztályában Pestmegye területén csak 14 földműves szövetkezet működött, ma már az a szám 181-re emelkedett. A földműves szövetkezetek a dolgozó parasztság részére az elmúlt nehéz esztendőben is komoly segítséget nyújtottak, így az 1947/48-ás évben a MOSZK-on keresztül 203.000 mázsa vetőmag került kiosztásra, a terméshozzájárulás idején 40.000 darab zsákot, 1.200.000 méter textilárut és 50.000 pár bakancsot juttattak a beszolgáltató gazdák rendelkezésére. A termelési versenyben is élén járnak a földműves szövetkezetek, a megyében a földműves szövetkezetek 93 százaléka vesz részt a termelési versenyben.

Rémüdtetett ezután a szövetkezeti mozgalom eddigi hibáira s felhívta a figyelmet arra, hogy a földműves szövetkezeteknek az egész dolgozó parasztság átfogó szervezeteivé kell válniuk. /Folyt.köv. /

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1948 augusztus 29. 14 óra 45 perc

Mihályfi Ernő miniszter az evangélikus egyház helyzetéről

Mat & Fi/Jné/Hné Gá A nógrádmezei Bér községben vasárnap adták át az evangélikus egyháznak a kormány ajándékát, az új harangot. Az ünnepségen résztvett Szabó József evangélikus püspök és Mihályfi Ernő miniszter is, aki az ünnepi gyűlésen beszédet mondott.

Mihályfi Ernő miniszter beszéde előjén hangoztatta, hogy ez a 3.000.-ik harang, amelyet a demokrácia az egyháznak adományoz, de tudjuk jól, hogy nem ez az egyetlen esemény, amellyel köztársaságunk az egyházak segítségére siet, hogy szabadon és zavartalanul hirdethessék Isten igéjét. Tomplomokat épít föl a kormány, óriási összegekkel járul hozzá az egyházak költségeihez. A földreformtól az evangélikus egyház többet kapott, mint amennyit veszített. Rendelletekkel és törvényekkel biztosítja az állam a teljes vallásszabadságot, megkönnyíti és segíti az egyház igazi hivatásának teljesítését.

Az állam és az egyház viszonyának két, egymástól élesen különböző példája áll előttünk. Az egyik a katolikus egyházé, amelynek magatartását Rákosi Mátyás jellemezte legutóbbi kocsikomédiájában: "A katolikus egyház jelenlegi vezetői változatlanul a régi reakcióhoz húznak, még mindig azt remélik, hogy egy harmadik világháború véres borzalmai és pusztításai visszaszögítik őket a nyeregbe, visszaszögíthetik az újgazdától sokszázszor hold földjeiket és vele együtt politikai befolyásukat." A másik a református egyház, amely legutóbb az iskolák államosítása kérdésében teljes megállapodást kötött az állammal és ezennel is döntő személyi változások s az ezeket követő határozott megújulás útján építi az egyház helyét az új magyar társadalomban. /Myl/

Őszinte aggodalommal kell megállapítani, hogy az evangélikus egyház, bár formailag tett lépéseket a reformátusokhoz hasonló megállapodás felé, egyes - eddig döntőszavú vezetői szellemében - inkább a másik álláspontot képviseli.

Mert kik állnak az egyház élén - vettette föl a kérdést Mihályfi Ernő. - Ugyanazok, akik az elmúlt rendszerben álltak ott, akik gondolkodásukkal, érzésükkel, egyéni érdekekkel megmásíthatatlan egész szellemiségükkel egy örökös létű társadalomhoz, egy elmúlt rendszer uralkodó osztályához kapcsolódtak. Nem követeljük senkitől, hogy rajongjon a földreformért, amely elvette ezer holdját, de természetesen nem lehet alkalmatlan és jogosult nagy demokratikus testületok képviselőre és vezetőjére.

Ilyen emberek az evangélikus egyház világi vezetői. Az egyik ezerholdas birtokos volt, a Felsőház alelnöke és koraőr, a másik volt nagybirtokos, akiről legutóbb olvastuk, hogy hamis papírokkal akarta visszaszerezni kastélyát, a harmadik Herthy miniszter volt, a negyedik megint csak földjét vesztett nagybirtokos, az ötödik a törvényelőkészítő osztály vezetője volt az igazságügyminiszteriumban, amikor a zsidók kipusztítását készítgették elő. /Folyt.köv./

B 9. kiadás 1948 augusztus 29. 15 óra 05 perc

/Mihályfi Ernő miniszter az evangélikus egyház helyzetéről... folytatás./

Mat & Fl/Jné/Hné Gá

Vannak nem igazolt ügyvédek is közöttük, csak éppen egyszerű, demokratikus meggyőződésű parasztokat és munkásokat nem látunk közöttük. Vannak olyanok, akiket 1944 nyarán választottak tisztségőre s nehezen lehet elköszelni, hogy az akkori demokratikus gondolkodásukat választották volna.

- Nem mindegy az, hogy Berggráv a híres norvég püspök Hitlernek és Európát elűző gyilkos bandájának állt ellen, vagy egyik evangélikus püspökünk ma akarja követni Berggráv példáját, ma akar ellenállni - más irányban - a krisztusival azonos szociális igazságokat hirdető felszabadító humanizmussal szemben, ma akarja követni azt, amit Hitlerrel és zsoldosaival szemben elmulasztott. Aki ezt csinálja, az sem maradhat az egyház élén.

- Követeljük, hogy azok a vezetők haladóktalanul mondjanak le és vonuljanak vissza valanonnynon. Nem képviselhetik az egyház demokratikus híveinek tömegét, nem képviselhetik az akaratát és nem sávarhatják tovább azoknak az egyházi vezetőknek a munkáját, akik megértve az idők szavát, az állammal való meg egyezés útján akarják vezetni az egyházat és keresik a formákat, amelyekkel az evangélikus egyház új társadalmunkban új helyet kaphat.

- Követeljük az evangélikus zsinat sürgős összehívását - jelentette ki Mihályfi Ernő. Ez a zsinat hivatott arra, hogy megkezdje a meg egyezést az állammal az iskolák kérdésében. A zsinat feladata, hogy megteremtse az új formákat, melyek az egyházakat beleillesztik népi demokráciánk rendszerébe és megteremtik az együttes építő munka lehetőségét. A zsinatra megtették ugyan az előkészítő lépéseket, de semmi sem történt annak érdekében, hogy a zsinat összetétel demokratikus legyen. Demokratikus zsinatot követelünk, amely megszabja az evangélikus egyház helyét és szerepét az új társadalomban.

Mihályfi Ernő miniszter ezután hozzátette, hogy csak a maga nevében, hanem a demokratikus meggyőződésű egyházi közvélemény nevében beszél, amely óriási többség az egyházon belül is éppúgy, mint az egész országban.

Mihályfi miniszter beszédét így fejezte be: - Ne felejtjük el a sompot református nekünk is szóló parancsát: ujítsátok meg, reformáljátok meg időjében egyházunkat, hogy feladatát hiven betölthesse új, igazságosabb világunkban is. /MTI/

B 9. kiadás 1948 augusztus 29. 15 óra 35 perc

/A falusi dolgozók felomlódásának útja a szövetkezés. III. folyt./

A jövő feladatairól beszélve hangsúlyozta, hogy a földműves-szövetkezetekre a dolgozó parasztság védelmében hatalmas feladatok várnak. A földbérlet-szövetkezetek megalakítását szabályozó rendelet megakadályozza, hogy azok a bérletek a kulákok közé kerüljenek. A földműves-szövetkezeteknek közre kell működniük a földbérlet bizottságok létrehozásában, amelyek a földbérletre való jogosultságról döntenek, majd pedig meg kell szervezni a földbérlet szövetkezeteket.

Hangsúlyozta ezután, hogy a szövetkezeti mozgalom egészséges fejlődése érdekében feltétlenül azükség van az egységes, általános szövetkezet megerősítésére. Ez a szövetkezet a dolgozó parasztság fegyvere lesz a falu kizsákmányoló elemével szemben. A földműves-szövetkezetek igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak legelőször a négytized részét a dolgozó földműves-tágok közül kell választani, komoly segítséget ad a dolgozó parasztságnak, hogy a szövetkezetek vezetőségeiből a falu kapitalista elemét kiszorítsa. Ezzel a lehetőséggel élni is kell s a szövetkezetek vezetőségéből mindenképp ki kell zárni a kulákokat és nyorúszkodókat.

Hangsúlyozta végül, hogy a földműves szövetkezetek az elmúlt esztendőben komoly eredményeket értek el a termelés vonalán is s azzal, hogy a kis- és középparasztságot bekapcsolták a szorzódóscs termelésbe, jelentős jövedelmi forrást biztosítottak a falu dolgozó számára. A földműves-szövetkezetek ezenkívül szövetkezeti törzstonyesztolópok és gépállomások felállításával, valamint az irtásköztés megszervezésével is jelentős segítséget nyújtottak a szegény parasztság számára.

végül, hogy a szövetkezeti mozgalomba a jövőben fokozottabb mértékben be kell kapcsolni a parasztnőket és lányokat és el kell érni, hogy az év végéig a magyarországi szövetkezeti tagok 30 százalékán nő legyen. /Folyt.köv./

Felavatták Debrecenben a Petőfi-szobrot

Kir VG/m/Hné Ba Debrecen, augusztus 29.
Debrecen város centenárius programja keretében imponáló Petőfi-szobrot állított és avatott fel vasárnap az Új Konyór ünnepén. A háború pusztítása során lerombolt volt Royal Szálló helyén áll a Magyarországi Petőfi-szobor. Nagy tömeg vett részt a szoboravatási ünnepségen az Új Konyór ünnepére felvonuló dolgozó munkások, parasztok és értelmiségiek nagyszámú csoportja is. A Himnusz hangjai után Mónos János polgármester mondott avatóbeszédet. Beszédében rámutatott arra, hogy Petőfi szellemében teremtettük meg minden idők legbecsületesebb államformáját a respublikát. A népi demokrácia számára - mondotta - Petőfi szellemében állandóan időszerű és kiapadhatatlan forrást jelent. /Folyt.köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1948 augusztus 29. 16 óra 25perc

/Folyatták Debrecenben a Potófi-szobrot, folytatás./

Kir & VG/m/Hné Ba A megjelont nagyszáru közönség óljenzóse közben hullott le a szoborról a lopol, majd a polgármester beszédét azzal fejezte be, hogy a zsarnokoknak, a volt földesuraknak, a gyárosoknak és az imperialistáknak innen újonjuk a költő szavával, hogy : Rabok tovább nem leszünk !

A polgármester avatóbeszéde után koszorukat helyeztek el a szobor talapzatára a hatóságok, a demokratikus pártok és tömegszervezetek nevében.

A szoboravató ünnepség az Internacionale hangjával ért véget. /MTI/

Az Uj Kenyér ünnepe Debrecenben

Kir & VG/m/Hné Ba Debrecen, augusztus 29. Debrecen és Hajdu-vármegye dolgozóinak impozáns sorozszemléje volt az Uj Kenyér vasárnapi debreceni ünnepe. A zászlódiszba öltözött városban a reggeli órákban nemesak a debreceni, de a megye dolgozói is tízezres tömegben vonultak fel az Arany Bika-szálló előtti térre. Két óra hosszat tartott a zene és énekszó mellett a monotelő dolgozók nagyszabásu felvonulása. A felvonuló menetot a debreceni olimpiikonok egyonruhas csoportja vezette be, majd az élmunkások és kiváló munkások népes csoportjai következtek. A MNDSZ magyarruhás asszonyai vitték a menetben az ujj kenyérot. Különös tetszést aratott a görög gyermekek felvonuló csoportja: a debreceni gyárak és üzemek csoportjai között lovasbandérium és a tüzoltóság földiszított kocsijai tették változatossá a menetet, majd a megyei gépállomások traktorai által vontatott eséplőgépek hosszú sora következett.

Az Arany Bika-szálló előtti téren a csonkatemplomig terjedő részen mintegy 40.000 ember helyezkedett el, amikor Nagy Mihály, a Kisgazdapárt helyi elnöke megnyitotta az Uj Kenyér ünnepét. Ezután Roubalino, a Demokratikus Nők Világszövetségének magyarországi tanulmányuton lévő kiküldöttje mondott rövid francianyelvű üdvözlő beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Magyarországon testvérok között éri magát. A Magyarországon látott gyermekotthonokból, iskolákból és egyéb kulturális intézményekből - mondotta - mi francia nők csak buzditást nyerhetünk arra, hogy ifjúságunkat hasonló demokratikus novelésben részesíthessük.

Kállai Gyula országgyűlési képviselő mondott ezután ünnepi beszédet. Beszédében rámutatott arra, hogy nem lett volna ilyen jó az ezévi termés, ha a magyar nép erőfeszítéssel dolgozott volna. Részletesen ismertette ezután a demokrácia eddigi politikai és gazdasági eredményeit, majd rámutatott arra, hogy a földreform során föld nélkül maradt mintegy 200 000 földmunkás sorsán haladóktalanul segíteni kell és segíteni is fognak. /Folytköv./

László
Nem ilyen nagy

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 augusztus 29. 16 óra 45 perc

/Az Uj Kenyér ünnepe Debrecenben, folytatás./

Kir & VG/m/Hné Ba Kállai képviselő ezután mezőgazdaságunk korszerűsítéséről beszélt, majd megszegette egy rákositelepi ujj földműzjuttatott asszony által sütött fehér kenyérot, melyből elsőnek Heggyesi Ferenc szobrászművésznek, az ujj Potófi-szobor alkotójának és az emelvényen helyet foglaló élmunkásoknak nyujtott át egy-egy darabot. Egy másik fehér kenyérot nyujtott át a Demokratikus Nők Világszövetsége Magyarországon tartózkodó képviselőjének.

Az Uj Kenyér ünnepség végén Megyori Zsigmond, a Nemzeti Parasztpárt szónoka mondott záróbeszédet.

Délután nagyszabásu sportmüsort és kulturmüsort bonyolítottak le, nagy tömeg részvételével. /MTI/

/A falusi dolgozók felemelkedésének útja a szövetkezésben, folytatás./

Fo/Hné/Hné Bn Sobos Imro nagy tetszéssel fogadott beszéde után megindult a vita a két előadás felett. Simonyi, Kossuth-díjas kiskunfélegyházi gépállomásvezető hangsúlyozta, hogy a gépállomások komoly kedvezményeket nyujtanak a szövetkezeti tagoknak és így nem lesz szükségük a dolgozó parasztnak arra, hogy a kuláknak könyörögjenek igécsállatért.

Sánta Károly az úrmi szövetkezet fejlődéséről beszélt. 9.600 forint alapitékével kezdtek el a munkát s ma már 79.000 forintos haszonberről számolhatnak be.

Donáth Ferenc a felszólalásokra válaszolva hangsúlyozta, hogy a szövetkezeteknek igen fontos problémája az asszonyok bevonása az irányításba. Helyeselte az egyik felszólaló javaslatát, hogy a most megválasztandó ujj igazgatóságokba és felügyelő bizottságokba nőket is kellő számban válasszanak be. Helyes volt az egyik felszólalónak az a meglátása, hogy helyenként ujj kulákok alakulnak ki. Hangsúlyozta, hogy a közeljövöben olyan intézkedéseket tesznek majd a kulákok ellen, hogy lehetetlenné tegyék a további gazdagodást a földmunkások terhére. Kiemelte a szövetkezeti vezetők politikai képzésének fontosságát. Válasza végén hangsúlyozta, hogy a Magyar Dolgozók Pártja szövetkezeti vezetői az előttük álló feladatokat csak úgy tudják jól megoldani, ha semmilyen körülmények között sem szakadnak el a párttól.

A nagy tetszéssel fogadott válasz után Hazi Árpád alispán zárta be az értekezletet. /MTI/

A tüdőbaj elleni küzdelem új bástyája - felavatták a szolnoki új tüdőbetegkórházat

K6/Hn6/Pl Bn Olt Károly népjóléti miniszter vasárnap Szolnokon ünnepélyesen felavatta az új, 300 ágyas tüdőbetegkórházat. A háromemeletes zagyvaparti épület építését már a háború alatt megkezdték - katonai kórháznak szánták - de mielőtt végleg elkészült volna, a háborús pusztítás áldozata lett. Most a hároméves terv keretében romokból építették újjá több mint 2.5 millió forint költséggel és állították a legkorszerűbb berendezéssel. Az új kórház egyike az ország legjobban felszerelt, legkorszerűbb egészségügyi intézményének. A kórház kapuján büszkén hirdeti a felirat, hogy az épület a hároméves terv alkotása. A kórház nemcsak a beutalt betegeket részesíti majd gondos kezelésben, hanem az egész környék tüdőbeteg gondozását is irányítani fogja. Itt megvalósul a népjóléti kormányzatnak az az elgondolása, hogy a kórházak betegek kezelésén kívül középpontjai legyenek az egész táj egészségügyi gondozásának.

Az avatóünnepségen megjelentek a népjóléti miniszteron kívül Berei Andor, az Országos Törvényszék főtitkára, Földi István főispán, a koalíciós pártok és népi szervek képviselői, Zsámyo Ferenc polgármester, a városi és megyei közigazgatás vezetői, Sebastyén József esperes-plébános és sok más személyiség. Földi István főispán megnyitójában a megye dolgozóinak nevében köszönetet mondott a népjóléti kormányzatnak azért a támogatásért, amelyben - különösen egészségügyi téren - a vármegye dolgozóit részesítette.

Berei Andor, a Törvényszék főtitkára kijelentette, ma már elégtétellel állapítható meg, hogy a hároméves terv első évének programját nemcsak gazdasági téren, hanem egészségügyi és szociális téren is teljesítették. Az egészségügyi előírtakra előirányzott 60 millió forint helyett a tényleges beruházások összege 1947/48-ban 83,400,000 forint volt, ami azt jelenti, hogy a tervelőirányzatot 139 százalékkal teljesítették. Jelentősen előbbrevizsi az ország egészségügyét, hogy a kórházi ágyak számát 6897-től emelték. Bizonyos tehát, hogy a hároméves tervet egészségügyi és szociális téren is két év és öt hónap alatt teljesítjük.

Ezután rámutatott, mennyire elhanyagolták a tüdőbajgyógyítását a múltban, jelleget a háború előtti években évente 15.000 ember pusztult el tüdővészben. A tüdővész elleni küzdelem során a népi demokrácia a háború minden pusztítása ellenére többet ért el, mint amit a régi rendszer valaha is ért. Ma 7000 ágy áll rendelkezésre a tüdőbeteg kórházakban, szemben a háború előtti 6000 ágyal. De még több ezer új ágyra van szükség.

De ez egymagában nem elég. Döntően fontos, hogy olyan feltételeket és munkafeltételeket teremtsünk a dolgozó milliók számára, amelyek mellett a betegségek száma visszasik. A hároméves terv gazdasági és termelési sikere s ennek eredménye, a nép életszínvonalának emelése, az alapja a népi demokrácia egészségvédelmének, a népi demokrácia egész szociális fejlődésének.

/Folyt.köv.

S.

A tüdőbaj elleni küzdelem új bástyája - Felavatták a szolnoki új tüdőbetegkórházat, folyt./ K6/Hn6/Pl Bn

Ma már büszkén hivatkozhatunk arra, hogy a halálozási arányszám ma a háborús évek után Magyarországon lényegesen kevesebb, mint a régi uri Magyarországon, az 1938-évi 14.4 ezrelékről 12.1 ezrelékre esett.

A munka és harc nagyobbik része még előttünk áll, de ebben a munkában és harcban számíthatunk népi demokratikus rendszerünk erejére, népi demokráciánk vezető pártjának, a Magyar Dolgozók Pártjának kezdeményezésére és irányítására, a magyar dolgozó tömegek öntudatos erőfeszítésére, amely oly fényesen nyilvánul meg a munkaversenyekben. A dolgozókra támaszkodva biztosra vesszük, hogy az előttünk álló munkát is elvégezzük, gazdag országot építünk fel, amelyben egészséges nép lakik.

Olt Károly népjóléti miniszter avatóbeszédében kiemelte, a háború előtti időben minden tízedik ember halt meg tüdővészben és a betegség éppen a dolgozó rétegek, az ipari és a földművelők között szedte legtöbb áldozatát. A szolnoki kórház felavattása lesz, hogy az Alföld lakosságát kiemelje a tüdőbaj pusztító sodrából. A kórházhoz beosztottak egy mozgó szűrőegységet; az a röntgenautó lehetővé teszi, hogy naponta 800-1000 embert tudjanak a falvakban szűrővizsgálatban részesíteni. A szolnoki kórház irányító központja lesz a megyében már meglévő tíz tüdőbeteg gondozó intézetnek is. Hatósugara nemcsak Szolnok-megyét érinti, hanem átterjed Pestmegye keleti részére is, úgyhogy kb. 5000-6000 ember körül hatósugarába.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy minden olyan befektetés, amely a múlt népiellenes rozzim hibáit hivatott egészségügyi téren megszüntetni, szoros kapcsolatban van azzal az újjáépítő feladattal, amely gazdasági téren lendíti előre az országot. Egészséges nép, egészséges munkásokra van szükségünk.

Elmondotta a miniszter, hogy a felszabadulás után a békében a tüdőbaj betegek számára rendelkezésre állott 6000 kórházi ágyból mindössze 500 maradt meg, ma pedig már 7000 ágy áll a tüdőbaj elleni küzdelem rendelkezésére./Lokos taps/ De még ebből az esztendőben 7500-ra kell emelni az ágyak számát és a hároméves terv, majd az ötéves terv keretében el kell érni, hogy 12.000 ágy álljon a tüdőbaj betegek rendelkezésére. A tüdőbeteg gondozók száma ma már 151, tehát szintén több, mint amennyi a háború előtt volt.

A dolgozó nép életszínvonalának emelkedése, a gazdasági fellendülés, amelyhez hozzájárul a céltudatos egészségügyi politika, annyira feljavította az ország egészségügyi állapotát, hogy számítani lehet a halálozási arányszám lényeges csökkenésére a közeljövőben. A legutolsó, bár még nem ellenőrzött adatok szerint az utolsó évnegyedben a tüdőbajban elhaltak számában is komoly csökkenés mutatkozik.

Kiemelte a miniszter a tbc-védőoltások jelentőségét. Az elmúlt esztendőben 1.3 millió szűrővizsgálatot végeztek el és 400.000 védőoltást adtak. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 augusztus 29. 18 óra 30 perc.

/A tüdőbaj elleni küzdelem új bástyája - Felavatták a szolnoki új tüdőbajkórházat. 2. folyt./ Kő/Hné/Pl Bn

A népjóléti kormányzat tovább folytatja a védőoltásokat, s minden eszközzel azon lesz, hogy ezzel a népbetegséggel, amely évente 200.000 embert támad meg, végérvényesen leszámoljon. Nem kétséges, hogy a magyar népi demokrácia ezen a téren is diadalmaskodik a mult bünci felett s egészséges, boldog, erős népet állít az országépítés szolgálatába.

- Mindezek az eredmények szorosan összefüggnek azzal, hogy 1945 óta Magyarországon egyre inkább a nép kezébe került a hatalom. A céltudatos vezetésben és munkában élön jár a Magyar Dolgozók Pártja.

Végül a miniszter köszönetet mondott mindazoknak, akiknek a kórház létesítésében részük volt, elsősorban Berei Andornak, a Tervhivatal főtitkárnak és Darvas József építési miniszternek, továbbá a Magyar Dolgozók Pártja szolnokmegyei szervezetének, a MNDSZ-nek, a Vöröskeresztnek és a Don Sültsenek, továbbá mindenekelőtt az építésben résztvevő fizikai és szellemi dolgozóknak.

Palkó Andor vármegyei főjegyző a vármegye nevében átvette a kórházat. Utána a miniszter és kísérete megtekintette az épületet, a legmodernebb műszerekkel felszerelt műtőket, a ragyogóan tiszta kórtermeket s végül a konyhát, amely az ország egyik legjobban felszerelt kórházi konyhája. A miniszter a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a látottakról. A megjelentek közös meggyőződését fejezte ki az a felirat, hogy a szolnoki kórház a tüdőbaj elleni küzdelem egyik bástyája lesz.

A miniszter kíséretével ezután átment a vármegyei kórházba, ahol felavatta a kórház egyik új pavillonját. A 75 ágyas új épületben az elkülönítőt és a gégecsövet helyezték el.

Az ünnepség után közbejött. /MTI/

Falunap Csornán

Tud VG/M/Pl Ba Csorna, augusztus 29.

A Rábaköz gazdatársadalma igen nagyszámban jelent meg Csornán, hogy résztvegyen az ünnepségekkel, kiállításokkal és állatdíjazással egybekötött falunapon.

Rendkívül nagy figyelmet költött a mezőgazdasági kiállítás, amelyen Rábaköz minden értékét bemutatták. Igen nagy sikort aratott a kiállítás a nagy terméshozamu lenkóró, a kapás-buza és nagy érdeklődéssel tekintették meg a gazdák a 73 dkg-os rétesalmát a mintagyümölcsösök kiállításának keretében.

/Folyt.köv./ P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás 1948 augusztus 29. 18 óra 15 perc

A Műgyetem dolgozói az iskolákért

8 Kő/Hné/Hné Bn A "Dolgozók az iskoláért" mozgalom keretében a Műgyetem alkalmazottai a hernádszurdoki államosított általános iskolát szakszervezetük irányításával újjáépítették. Az iskolának számológépet és földgömböt, a tanulók részére pedig tanszereket, füzeteket és papírt ajándékoztak.

Békés-megyében a mozgalom eredményeként addig 18 volt felkezesi iskola tantermeit hozták rendbe. Az iskolaépítés tovább is nagy lendülettel folyik. Makón a kisiparosok ruhamunkáival hat tanyai iskola kijavítását vállalták.

Sopron-vármegye területén szintén nagy erővel folyik az iskolák helyreállítása. A pártok, szervezetek, gyárak és üzemek összefogva vesznek részt a helyreállító munkában.

Hovos-megyében az iskolák megkezdésekor a tanulók tankönyveket kapnak, azonkívül a rászoruló gyerekeket ruhával és cipővel is ellátják. /MTI/

MDP szövetségi kongresszus Makón

Tud & VG/VG/Hné Ba M a k ó, augusztus 29.

Vasárnap tartották meg Makón a Hagymaházban a csanádmezei szövetségi kongresszust, amelyen megjelent Keresztos Mihály földművelésügyi államtitkár is. Keresztos államtitkár a kongresszuson elmondott beszédében megállapította, hogy az 1947.-i választások óta úgy politikai, mint gazdasági téren állandóan napirenden voltak a magyar demokrácia útjának és irányának kérdései. A dolgozó nép lett az ország és ez azt jelenti, hogy az ország olyan lett, amilyennek a dolgozók alakították ki. Megállapította, hogy a mai termelőformák mellett nem vagyunk eléggé termelőkészek. Ezért van szükség új termelési irányra. Itt válik döntő kérdéssé a szövetségi kérdés. Ki kell szorítani a zsiros parasztság befolyását és meg kell tisztítani a földművelőszövetkezeteket. A szövetség alapja az önkéntesség - mondotta a továbbiak során. A fejlődés az általános szövetségi felé vezet.

Ezután az állami gépállomások jelentőségéről beszélt, majd ismertette a haszonbérlettel kapcsolatos rendszert. Ez a rendszer nem jelent új földosztást, csupán a minisztérium parasztokat haszonbérleti úton juttatja földhöz. Beszédében fejező részében Keresztos Mihály államtitkár az őszi szántás-vetésről beszélt és felhívta a parasztság figyelmét arra, hogy minél nagyobb mértékben végezzék el az őszi mezőgazdasági munkálatokat. A politikai beszámoló után Bugár János a MDP megyei titkára szervezési kérdésekről beszélt, majd vita következett. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1948 augusztus 29

20 óra 15 perc

Helyreigazítás

Kö/Hné/Hné Ba Az egészségügyi alkalmazottak kongresszusáról szóló vasárnapi tudósításunk utolsó bekezdése /Vasárnap, augusztus 29.-i B. 6. kiadás/ helyesen így hangzik:

A közgyűlés végül határozatot fogadott el, amely felszólítja a szakszervezet vezetését, kezdjen tárgyalásokat a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének vezetésével a két szervezet egyesítőse tárgyában. Kimondja a határozat, hogy a szakoktatás fejlesztése terén mindent elkövetnek, hogy az egészségügyi kormányzat munkáját ezzel is elősegítsék. A határozat végül felkéri a szakszervezet vezetését, hogy továbbra is kövessen el mindent az egészségügyi dolgozók életszínvonalának emeléséért. /MTI/

Dózsa György Pánton

m & Lt/Hné Gá Hat héttel ezelőtt állt meg az első tcherautó a FÉKOSZ dolgozóival a pándi iskola előtt. Azonnal nekikezdtek a munkának, hogy a Horthy-rezsim bünei egyikét, az olhanyagolt, rossz állapotban lévő falusi iskolát itt is újjáépítsék. A falujárók keveset beszélték, de a közülük serényen dolgozott. A község lakói bámulva figyelték munkájuk eredményeit. Az iskola minden vasárnap egy új, szép tanteremmel gazdagodott. Később bekapcsolódtak a munkába a Pátria-nyomda és a Moister Szappangyár munkásai is. Az iskolát kívülről-belülről rohammunkával rendezték, össesatornáit megépítették, úgy hogy vasárnap már az iskola átadására kerülhetett a sor.

László János, az iskola igazgatója megröködöttan meséli a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- Olyan gyönyörű mű két végzetek itt a falujárók, amiről még csak nem is álmodtunk. Még soha ilyen szép ez az iskola nem volt. Elvezet lesz benne tanítani. Mindnyájan érezzük itt a községben, hogy ezek a munkások a mi testvéreink és csak velük együtt, a legszorosabb együttműködéssel tudjuk biztosítani parasztságunk jólétét.

Nyíri Béla, a megyei MDP képviselője kifejtette, hogy ez az iskolaépítés a legszóbb példa arra, hogy csak a munkás-paraszt szövetség képes arra, hogy nagyot alkothasson. A község parasztszjai versenyezték azért, hogy melyik legyen az a szerencsés közülök, aki a falujáróknak vasárnap önként a maltort hordja.

A kis, 12 éves, hetedik általános iskolába járó Mészáros József a folyosón kifüggesztett Dorkovics: Dózsa-sorozatot nézi nagy figyelemmel. Az egyik képen Dózsa ül a tüzes trónon, mellőre ögötve tüzes vassal: "Bűdös paraszt"... mögötte áll a pap, közben a keresztel, amelynek jójében kinezték meg és ögötték el a parasztság legnagyobb forradalmár hősét.

- Bácsi - mondja a kis Mészáros Józsi - milyen kár, hogy mi nem voltunk ott, mi nem hagytuk volna. /Folyt.köv./ P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1948 augusztus 29.

20 óra 55 perc.

/Falunap Csornán, folyt./ Tud VG/M/Pl Ba

A petőházi cukorgyár bemutatta a cukorgyártás egyes szakaszait, továbbá a nédből előállított papirt. Nagy figyelmet keltett Csorna, Bősárány, Szil és Pásztori községek háziipari kiállítása, amelyeken látható volt a két-háromszázéves csornai háziszőttos, köztük az ugynevazott metélős kendők, amelyek még a csornai dedányákról maradtak meg.

Délre került sor az állatdíjazásokra. Meglepető volt az a tény, hogy a rábaközi ujjgazdák milyen nagy számban jelentek meg a lódíjazási versenyen és hogy a legtöbb díjat ők vitték el.

A Rábaköz szívében rendezett gazdanap nagyszabású műsorát gazda-lovasversenyek tarkították. Gyöngyösbokréták szerepelték nagy sikerrel. Ez a gazdanap újabb bizonyítéka annak, hogy Sopron-, Vas- és Győr-megyék gazdatársadalmi híven dolgozik a mezőgazdasági hároméves terv érdekében. /MTI/

/Dózsa György Pánton, folytatás./

m & Lt/Hné Gá - Bizony kár - mondom. - De ma is van épp elég dolgok. Tanulnotok kell, hogy aztán népi demokráciánk megerősítésében és a reakció elleni harcban Dózsa szellemében kivihessék a részleteket. /MTI/

Szemere emlékünnap Vattán

Kir & VG/m/Hné Gá M i s k o l c, augusztus 29.

Borsod-vármegye törvényhatósági bizottsága Vattán, Szemere Bertalan szülőfalujában vasárnap ünnepi díszközgyűlés keretében áldozott az első magyar köztársasági kormány miniszterelnöke emlékének. A kormány is képviseltette magát dr. Hajdu Gyula igazságügyi államtitkár személyében.

A kis falu házeit zászlókkal díszítették és a lakosság apraja-nagyja ünnepi ruhába öltözött.

Az ünnepi közgyűlést Fekete Mihály főispán nyitotta meg. Beszédében elmondta, hogy Szemere Bertalan már 1841-ben sikra szállt a gazdagok megadóztatásáért és most 100 évvel Szemere Bertalan miniszterelnöksége után elértük azt, hogy a gazdagok több adót fizetnek. Ezután Hajdu Gyula igazságügyi államtitkár emelkedett szólásra.

- Szemere Bertalan - mondotta - olyan politikus volt, aki megmutatta azt az utat, amely a független Magyarország felépítéséhez vezet. Amikor a független kormány első miniszterelnöke lett, programját a következő rövid beszédében mondta el: En részletes programot nem adhatok, de három tényre leszögezok. A miniszterelnök magát forradalmárnak vallja, másodsor: a miniszterelnök magát republikánus irányúnak vallja, harmadszor: a miniszterelnök magát demokratikus irányúnak vallja. Ez annyit jelent, hogy a népfölség elvét minden következményével elfogadja. A magyar népi demokrácia ugyanazt akarja, amit Szemere Bertalan akart: békét.

/Folyt.köv./

S.

Tud

/Szomere emlékünnap Vattán, folytatás./

Kir & VG/n/Hné Gá A diszközgyűlés után Fokote Mihály főispán ünneplés kapavágással megindította annak a községének építkezési munkálatait, amelyet Borsod-vármegye ajándékozott Szomere Bertalan szülőfalujának. Balogh Ferenc alispán beszéde közben meggyulladtak a község villanylámpái, jelezve azt a nagysztori pillanatot, amikor a községben az újonnan bevezetett villanyvilágítás működni kezd.

A vendégek ezután a volt református iskola kortyóba mentek, ahol a MDP szóhokai átadták az iskolát és a hozzátartozó újjáépített tanítói lakást rendeltetésének. /MTI/

Időjárásjelentés

& Mx/Mx Ö A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 29-én, vasárnap este:

A La Manche csatorna környékén, valamint Belgium, Hollandia, Dánia, Németország és Lengyelország időjárását továbbra is lezálló légáramlás teszi esendessé, durvulttá és szárazzá. Európa többi részén változó az idő. Az Alpok környékén kialakult esőzés egyre kisebb területre szorítkozik és este már csak Magyarország néhány helyén esett az eső. Hazánkban a délnyugatról megindult esendős esőzés a nap folyamán csaknem az egész országra kiterjedt. A csapadék mennyisége Sopronban 16, Győrben, Szombathelyen 10, Keszthelyen 9, az ország nagyobb részén azonban csak 1-2 milliméter. A hőmérséklet az erős borultság és eső következtében a nyugati részeken igen alacsony volt és még a 15 fokot sem érte el. Kelet felé egyre növekedett a felmelegedés és Békéscsabán 23 fokot mértek.

Budapesten vasárnap este 21 órakor a hőmérséklet 15 fok. A tengersizintre átszámított légnyomás 768 milliméter. Gyöngén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfő estig: Mérsékelt északi, északkeleti szél, a felhőzet csökkenni fog, és már csak egyes helyeken lehet kisebb eső. A hőmérséklet emelkedik. /MTI/

A kultuszminiszter felavatta az újjáépített mezőlaki iskolát

Na/EM/Mx Ö Boldog ünnepe volt vasárnap a veszprémmegyei Mezőlak község dolgos népének: a kultuszminiszter felavatta a volt római katolikus iskola újjáalakított épületét. Az 1800 lakosú község kéréskezű parasztsága a felszabadulásig zsellérsorsban élt, az écsi cukorgyár urainak igája alatt. 1945-ben a magyar demokrácia szétosztotta ezt a hatalmas, több mint 3000 holdas birtokot és azóta virágzó buza-mezők, a gazdag kukoricatéblák már az ujjazdák magtárait töltik meg. A község katolikus iskolája a háboruban erősen megrongálódott és évek óta állt az iskoláépület esonkán, használatlanul.

A "Dolgozók az iskoláért" mozgalom keretében megmozdult a falu apraja és nagyja és a magyar Állami Ládagyár dolgozói örömmel ajánlották fel segítségüket. Közös munkával az iskola rövid pár hét alatt ismét újjáépült. A Ládagyár munkásai új ablakokat, ajtókat és iskolapadokat készítettek, a Mezőlakra érkezett falujárók pedig a község dolgozóival együtt kijavították az erősen megrongált iskola falait, rendbehozták udvarát, kimoszták az épületet. A budapesti Állami Ládagyár dolgozóinak ez az áldozatkész elhatározása - mely alapja volt a "Dolgozók az iskoláért" mozgalomnak is - főnyers sikerrel járt. A fűhérré moszt és jól felszerelt iskola újabb bizonyítéka annak, hogy a munkás és paraszt együttműködése milyen hatalmas eredményeket mutathat fel.

A mezőlaki iskolát vasárnap délben ünnepélyes külsőségek között adták át rendeltetésének. Az ünnepségen megjelent Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is, akit Mezőlak község lakossága diadalkapuval várt. Az újjáépült iskolában elcsönk az Állami Ládagyár dolgozóinak nevében Huszár igazgató üdvözölte a minisztert, rámutatva arra, hogy a mezőlaki államosított iskola immár teljesen készen hívja és várja az ifjúságot, a tanítani és oktatni akaró pedagógusokat.

A megjelentek lelkes tapsa közepette bejelentette, az Állami Ládagyár dolgozói nem elégedtek meg azzal, hogy Mezőlak iskoláját helyreállították, de ezen túlmondván, boldog örömmel vállalják az újjáalakított iskola két legjobb tanulójának évente két szoci felruházását is.

Andorka Sándor igazgatótanító átvéve az új iskolát, fogadalmat tett arra, hogy az újjáépült iskolában a demokrácia szeretetére és továbbépítésére nevelik a jövő nemzedékét. Tóth Sándor evangélikus lelkész a katolikus, református és evangélikus egyházközösségek nevében mondott köszönetet azért az odandó munkáért, amelyet a város és falu dolgozói vállalva kifejtettek. Nagy Károly a szülők nevében, Kövi Boldizsár pedig a község nemzeti bizottsága nevében mondott köszönetet az iskola újjáépítéséért.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1948. augusztus 29. 23 óra 25 perc

/A kultuszminiszter felavatta az újjáépített ...1. folyt./ Nc/HM/Mx Ö

Ezután Ortutay Gyula kultuszminiszter emlekedett szólna. Beszédében megemlékezett arról az óriási harcokról, amely az iskolák államosítását megelőzte. Az egyházak - bár anyagi alapjuk megvolt - igen elhanyagolták az iskolákat, különösen a falusi iskolákat. Nem törődtek a falu gyermekeinek iskoláztatásával, mert tudták, hogy az elmaradott népet könnyebb kormányozni. A magyar demokrácia, mely célul tűzte ki a nép felszabadítását, gazdasági és kulturális felzárkózását, olyan iskolákat akar, amely ezt a célt követi. A munkásság számonkéri, hogy milyen tanítás folyik az iskolákban, ugyanígy a parasztság is számon kell kérnie, hogy gyermekei az iskolában tudjanak, hogy megteremtődjenek számukra a továbbtanulás, a magasabb képzettség lehetősége is. Az államosításakor ez lebegett a kormányzat szeme előtt. Összel minden iskolába, így Mezőlakra is eljutnak az új tankönyvek, amelyekben a legszentebb magyar hagyományokat tanítják. Szókból megtanulják a gyermekek nemcsak a királyok és uralkodók eszelkedéseit, hanem a magyar dolgozó nép, a parasztság és a munkásság évszázados küzdelmének történetét is. Nem igaz az a rágalm, - mondotta a miniszter - hogy tankönyveinkből kitöröltük Isten nevét. Új tankönyveinkben a katolikus szenténekeket, a protestáns zsoltevéket épűgy megtalálhatják, mint a különböző bibliai példázatokot. De igaz az is, hogy tankönyveinkben a szociális oszméket valljuk s nem akarjuk tagadni, hogy a szocializmus építése a dolgozó nép alapvető erőforrása. Az Állami Lánygyár dolgozói, amikor vállalták a mezőlaki iskola helyreállítását, országos mozgalmat indítottak el, amely a magyar demokrácia nagy teljesítményei közé tartozik. Sokszáz iskolát állított helyre ez a mozgalom, amely legszobb példáját adta a falu és a város összefogásának. Ugy a mezőlaki, mint az országban újjáépült többi iskola is bizonyítéka annak, mit jelent a munkás-parasztszövetség, mire képes a magyar dolgozó nép, ha egymás között megfogva, kölcsönös erővel építi az országot.

A miniszter beszédét lelkes tapsmal és éljenzéssel fogadták. /MTI/

Péren két iskola épült újjá a "Dolgozók az iskoláért" mozgalom keretében

Tud & Bi/Hné/Mx Ö A "Dolgozók az iskoláért" mozgalom lelkes visszhangra talált a győri nagyüzemek dolgozói körében is és az egyes gyárak munkásai szinte versenyre kelték egymással a környékbeli falusi iskolák önkéntes rohammunkával való rendbehozatalára.

Vasárnap avatták fel a győrmegyei Pár községben a mozgalom keretében újjáépített két iskolát. A győri Hutter és Lóvay olajgyár munkásai és napi munkáival, mintegy 50.000 forint értékű munka és anyag befektetésével állították helyre az iskolákat. P

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1948. augusztus 29. 23 óra 40 perc

/Péren két iskola épült újjá...folyt./ Tud & Bi/Hné/Mx Ö

Munkájukhoz értékes támogatást kaptak a parasztság részéről is. Az iskolaavatási ünnepségen megjelentek: a főispán, a tanfelügyelő, a Pedagógus Szakszervezet kiküldöttjei, a pártok és a különböző tömegtörszervezetek képviselői.

Bali Zoltán főispán nagy tetszéssel kísért beszédében méltatta a "Dolgozók az iskoláért" mozgalom jelentőségét és eredményeit. Kiemelte, hogy a vármegyében 75 iskolát kellett helyreállítani, ebből 37-et önkéntes rohammunkások javítottak meg, a parasztság támogatásával.

Rajki Zoltán az iskola helyreállítását végző munkások nevében hangoztatta, hogy a magyar demokrácia iránti kötelességérzetből végezték a munkát és örülnek, hogy ezzel kivihatták a parasztság megbecsülését és erősítették a munkás-parasztszövetséget. Után Brandik Tivadar iskolaigazgató tett ígértet, hogy az iskolában a népi demokrácia szellemében nevelik a gyermekeket, majd Takács László, a "Dolgozók az iskoláért" mozgalom országos propagandavezetője köszöntötte a Hutter és Lóvay-gyár munkásait.

Az avatóünnepség befejezésül a falu lakossága ajándékesomagokat adott át az építőmunkásoknak, majd színes műsor zárta be az ünnepséget. /MTI/

V É G E